A°. 1861. N°. 223.

DONDERDAG 19 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht,
Gelet op art 150 der provinciale wet;
Brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1862, bij Koninklijk besluit van den 2. September 1861, n°. 60, goedgekeurd, tegen betaling van 40 Cents per exemplaar, ter provinciale griffie, algemeen verkrijgbaar is gesteld.

Utrecht, den 17. Sept., 1861. De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN DOORN, *Voorz.*
G. A. DE WIT, *loco griff.*

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, doen te weten, dat wegens de vernieuwing der bestrating van de **Lange Viesteeg**, de Hoofdroute door die steeg loopende, van den 23. September 1861 af tot den 7. October daaraanvolgende verlegd wordt als volgt:

De *Noord-Oostzijde* van het *Vreeburg*, de *Elisabethstraat*, de *Bakkersteeg*, de *Vinkenburgsteeg* en de *Neude*.

Utrecht, den 18. Sept. 1861. Burgemeester en Wethouders voornoemd
VAN DIELEN, *Weth.*
Ter ordonnantie van dezelven H. G. RÖMER.

UTRECHT, Donderdag 19 September.

's Landsverdediging.

De tijd is weder daar, waarin de wetgevende magt hare werkzaamheden zal hervatten, om zich met de belangen des vaderlands op zoo velerlei terrein bezig te houden; wij weten dan bij ondervinding, dat bij de behandeling der begrootingswetten, die meestal onder de eersten en belangrijkste behooren, welke de aandacht onzer Tweede Kamer in hoogemate wekken, de budgetten van oorlog en marine vooral stof opleveren tot zeer onderscheiden beschouwingen.

Het kan niet betwist worden, of aan oorlog en marine wordt in de laatste jaren in Europa te veel uitgegeven; de meeste staten gaan gebukt onder den last der kosten, die de legers en vlooten eischen. Denkt men zich een 15 tal jaren terug, en vergelijkt men de begrootingen van 1847 bij die van 1862, het enorm verschil in de uitgaven voor de departementen van oorlog en marine zal elken lezer doen verbaasd staan. Het is bedroevend te zien, hoe daardoor millioenen onvruchtbaar worden uitgegeven, ja worden verspild, die op zooveel voordeeliger wijze tot uitbreiding van handel en nijverheid, tot ontwikkeling van de algemeene welvaart aan te wenden waren. Die verhoogde staatsuitgaven voor zoo inproduktieve zaken, zijn echter het treurig gevolg der politieke omstandigheden; had het omwentelings-tijdvak van 1848 en 1849 reeds tot uitbreiding van legers en vlooten aanleiding gegeven, de Napoleontische politiek en de wapening van Frankrijk te land en ter zee noopt alle mogendheden tot opdrijving hunner staatsuitgaven op dit punt; en helaas ook in zekere mate drukt op Nederland die last. Wij moeten mede onze zorgen vermeerderen, voor 't geen anders niet zoo tot onzen landaard behoort; vooral ook met het oog op de groote verbeteringen, die in de vernielingswerktuigen zijn aangebragt, worden er uitgaven gevorderd, die steeds toenemen; en al dreigen die, zoo als bij anderen, bij ons nog de financiële krachten niet te overschrijden, zoolang wij op onze Oost Indische baten mogen rekenen, ze zijn reeds zoo hoog, dat onze volksvertegenwoordiging slechts noode de sommen er voor toestemt.

De hoofdvraag is daarbij echter, of hetgeen men voor de departementen oorlog en marine verleent werkelijk voldoende vruchten oplevert. Is men, als de nood daar zal wezen, verzekerd, dat men gereed zal zijn het vaderland en de koloniën te verdedigen, gelijk men dat mag verwachten volgens de sommen, die er sinds jaren voor worden verstrekt? Wie zou daarop volmondig ja durven zeggen? Waar het geldt neven het moederland ook de koloniën te kunnen beschermen, daar zijn stellig de eischen velen en is de taak der hoofden van de betrokken departementen zeker zeer zwaar. Maar we hebben bij beide ministeriën mannen van het vak en men mag daarop de verwachting gronden, dat de zaken niet al te slecht gaan.

Wat oorlog aangaat, we zijn daaromtrent op eenigzins vasten voet gekomen. Onder dezen minister is de strijd over het defensiestelsel voor een groot deel geweken, en dat is te gelukkiger, omdat die strijd in onze kamer meerendeels werd gevoerd door mannen, die het vak niet verstonden, die daarom dikwijls slechts naar ontvangen inlichtingen 's raken, en die slechts zelden in staat waren de beschouwingen van het hoofd van het departement met genoegzamen grond te wêerleggen. Nederland weet nu, wat het voor oorlog moet opofferen; het heeft een leger, dat door een tal bekwame officieren wordt gekommandeerd, ofschoon zoowel de soldaat als de bevelvoerder te weinig ondervinding van het ware oorlogsleven heeft, eene ondervinding, die het jaarlijksche kamp slechts ten deele kan verschaffen; het heeft eene artillerie, die men op de hoogte van den tijd tracht te brengen; het heeft een verdedigingsstelsel, dat vooral op onze waterliniën gesteund, vervolledigd wordt; eindelijk heeft het pas eene wet op de militie bekomen, die, naar men hopen mag, nuttig zal werken op de zamenstelling van het leger, en die, als welhaast ook de zoo noodzakelijke wet op de schutterij is vastgesteld en daardoor eigenlijk onze defensieve kracht op de ware hoogte is gebragt, zijne goede werking vooral zal doe gevoelen. Niettegenstaande de aanmerkingen, dien ook dit jaar weder op enkele punten zullen te maken zijn, kan men verwachten, dat de kwestie van het departement van oorlog geene groote bezwaren zal opleveren.

Met Marine is het iets anders. Daar is men nog in lange na zoo ver niet. Integendeel, een vast stelsel is er nog niet aangenomen. Aan het departement zelf wankelt men nog. De zaak is ook wel moeijelijker, maar toch had men mogen hopen, dat de nieuwe minister zich reeds meer had doen gelden. Althans wij weten nog niet, waarin hij tot dus verre bijzonder zijne bekwaamheid heeft betoond, die in hem door het korps wordt erkend. En Z. E. zou er zeker niet tevreden mede zijn, dat op hem de woorden werden toegepast, welke *Voltaire* van den nieuwbenoemden Paus *Clemens XIV*, aan den kard. *de Bernis* schreef: *Ma foi, votre pape parait une bonne tête. Comment donc? Depuis qu'il règne, il n'a fait aucune sottise.*

Onlangs nog bespraken wij de zaak der Marine afzonderlijk, en zagen wij al wat er ontbrak; zagen wij, dat er blijkbaar nog naar een vast stelsel wordt gezocht, en dat onder dat zoeken de bouw onzer schepen niet veel was verbeterd. Nog steeds is een goed oorlogschip bij ons eene groote uitzondering. En toch zijn wij eene zeevarende natie bij uitstek, en was onze naam in den scheepsbouw vroeger zeer vermaard. Wij willen thans niet op nieuw nagaan, wat voor het verkrijgen eener goede en voor onze behoeften vooral passende vloot wenschelijk zou wezen; maar dit meenen wij te durven zeggen, dat men bij ons nog niet op den goeden weg is, en dat, als wij voortgaan, gelijk in de laatste jaren, de voor Marine besteede millioenen schatten de verkregen resultaten niet waard zijn.

Is intusschen onze vloot van gewigt, om zoo noodig eenige bescherming te verleenen aan onzen handel, en dient zij ook geschikt te zijn, om in tijd van gevaar mede te werken tot verdediging onzer kusten, onzer rivieren en onzer waterdefensielinie, vooral met het oog op onze koloniën is de Marine van belang. Eene goede, strijdbare en geoefende landmagt is in de eerste plaats daartoe een vereischte; de ondervinding heeft geleerd, dat daarbij het Nederlandsch element alleen ten volle te vertrouwen is, al kunnen enkele kompagniën vreemdelingen voor expeditiën geen kwaad. Er kan daarom niet genoeg worden aangedrongen op het verleenen van de noodige zorgen, om een krachtig Nederlandsch leger in de koloniën te bezitten. Hier kon echter ook het departement van Marine toe medewerken; het grijpt toch door het korps mariniers in de landmagt. Marine heeft dus ook in de koloniën eene hooge roeping. Door het aanschaffen van die schepen, die in de Overzeesche bezittingen tegen de roovers, bij expeditiën en in verband met de landmagt ter verdediging tegen aanvallen van Europ. mogendheden kunnen worden aangewend, zal het departement van Marine eene uitstekende en niet gemakkelijke taak te vervullen hebben. Vooral is die taak moeijelijk, omdat de roeping, die onze vloot óf in 't Moederland óf in de Kolonien heeft, zoo veelomvattend moet genoemd worden, en zich over zoo verschillend terrein moet verdeelen. Wat voor Marine echter niet zoo moeijelijk ware geweest, en 't geen dunkt ons zeker tot de pligten van den minister had behoord, was, dat er reeds gevolg ware gegeven, aan de in de Kamers gevraagde en naar wij meenen ook door de ministers voor lang toegezegde uitbreiding van het korps mariniers. Die uitbreiding is wenschelijk, omdat het korps mariniers herhaaldelijk gebleken is een uitnemend korps te zijn; in het kamp van Zeist toont de daar aanwezige kompanjie thans ten volle hare goede eigenschappen; bij expeditiën zullen de mariniers steeds bijzonder dienstig wezen en heeft men het korps tot eene genoegzame sterkte opgevoerd, men zal het elk oogenblik, daar, waar het noodig is, kunnen aanwenden. In 't vaderland, ter zee, in de koloniën, overal is het op zijne plaats, en zijn onze informatien juist, dan zijn de werf- en uitrustingskosten voor een marinier minder, dan voor een gewoon soldaat voor ons Indisch leger. Deinst Marine voor de grootere uitgaven terug, die de uitbreiding zou vereischen, het zou ons gemakkelijk toeschijnen, dat het dep. Kolonien die kosten droeg, daar de uitbreiding toch vooral ten nutte der overzeesche bezittingen zou plaats hebben; des noods kon Kolonien het geheele korps bekostigen, en aan Marine tegen vergoeding afstaan, wat dit van het korps mogt noodig hebben.

Vorderen de begrootingen van oorlog en marine groote uitgaven, en zijn de eischen te hooger, naarmate de tijdsomstandigheden het vertrouwen in de toekomst steeds doen verminderen, wij hopen dat de vertegenwoordiging bovenal het oog zal vestigen, op de wijze waarop de gelden worden besteed, die misschien anders veel nuttiger waren te gebruiken, maar wier doeltreffende uitgaaf in den tegenwoordigen toestand van Europa onvermijdelijk noodzakelijk moet geacht worden.

— Onder Parijs zal men weder een uittreksel vinden van een protest van *Frans II*, ex-koning van Napels, tegen de cirkulaire van baron *Ricasoli*, die, kortelings openbaar gemaakt, nog al indruk heeft gemaakt. Het protest bevat wel veel woorden, maar bewijst niet veel. Het moet verwondering baren, dat koning *Frans* een antwoord noodig heeft geoordeeld, terwijl het hof van Rome openlijk heeft verklaard, dat het een korte en eenvoudige tegenspraak voldoende achtte.

Gister gewaagden wij van de vrees der liberale partij te Weenen, dat de weg, dien de Oostenrijksche minister *v. Schmerling* opgaat, ten slotte ligtelijk alle goede bedoelingen omtrent konstitutionneele beginselen en vrijzinnige instellingen zou kunnen doen in duigen vallen. De liberale partij en vooral de massa is niet tegen de Hongaren, maar erkent integendeel gaarne, dat alleen vrijzinnige beloften het autokratisch regeren hebben vervangen, door de standvastige houding van Hongarijë. Men gevoelt, dat in de regten van Hongarije op zijne vrijheden de grond ligt voor de vrijheden, die men thans aan geheel Oostenrijk belooft, maar dat als aan de Theiss die regten worden aangerand en geschonden, aan den Donau niet veel te rekenen valt op 't geen men er aan de eischen van den tijd toegaf. Buitendien ziet men in vele kringen te Weenen in, dat het behoud van Oostenrijk niet is te verkrijgen door alle volksstammen tot de grootste ontevredenheid te brengen, en tot haat jegens het Duitsch element op te wekken, opdat Magyaren en Slavoniers slechts zouden uitzien naar de eerste de beste gelegenheid, om zich los te maken van het dwangjuk, dat op hen rust; en die gelegenheid zal eenmaal komen. Alleen in de tevredenheid van de burgers ligt de kracht van een rijk, en die tevredenheid zal slechts bestaan, wanneer men eenheid brengt in den geest van gehechtheid aan het vorstenhuis, door eerbiediging der volksregten en de handhaving van eene monarchie van vereenigde staten, aan welke men toestaat, dat zij zich in de volheid hunner grondwettige regten ontwikkelen. Thans tracht men te bereiken, wat onmogelijk is en wat op de vernedering van Oostenrijk en de Habsburgen moet uitloopen. — De ware liberale geest van het Weener hof kan trouwens niet blijken uit de gedane beloften en de wetten, die de Rijksraad aanneemt, om niet tot uitvoering te kunnen komen, maar uit de inwilliging van billijke volkswenschen en tevens uit de verandering zijner buitenlandsche politiek, die thans niet meer op de reaktie en de *Metternich*'sche inzigten zich steunen moet. De kansen voor schikking tusschen Pesth en Weenen worden geringer; daarin ligt niet ten minste de toekomst van Oostenrijk.

Dat de zaken in Noord-Turkijë hoe langer hoe meer in verwarring komen, zou men heden weder moeten opmaken uit het berigt, dat de Turken in Bosnië weigerachtig zijn in dienst te treden Het is reeds meer gezegd, dat niet alleen de Christenen

maar de Mahomedanen zelven uiterst ontevreden zijn in de Noordelijke provinciën. De zaken kunnen er dus nog een kwaden keer nemen. Voor Oostenrijk is het ontwaken van den Slavonischen vrijheidsgeest ook in die streken niet zonder gevaar.

Uit Amerika zal men eenige berigten vinden onder Londen. Terwijl de oorlog er spoedig meer krachtig schijnt te zullen gevoerd worden, is het besluit van het Zuiden, om allen uitvoer, van welken aard ook, te verbieden, zoolang de blokkade der havens duurt, een maatregel van gewigt, die ten doel heeft de handeldrijvende natiën tot tusschenkomst te noopen als de staat van zaken lang zoo zou moeten blijven.

Er wordt in Spanje weder gewaagd van eene expeditie naar Mexiko, die, volgens eenigen, echter in zamenwerking met de Westmagten zou vertrekken.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depêches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, *Dingsdag*. Het dagblad *les Nationalités* berigt dat de maatschappij *Robinson*, koncessionaris der postdienst in de Adriatische- en de Middellandsche zee, van het met de regering gesloten kontrakt afziet en het gestorte waarborgkapitaal als verbeurd beschouwd.

Weenen, *Woensdag*. Een dagblad uit Agram meldt, dat in Bosnie de Turken weigeren zich te onderwerpen aan de rekrutering.

Marseille, *Woensdag*. Konstantinopel 11. De *Capitan-Pacha* stijgt voortdurend in gunst. Een dekreet, waarbij alle beambten, die zich tegen veranderingen verzetten, met ontslag worden bedreigd, wekt bij velen ergernis. — Men acht den val van *Ali* als vizier waarschijnlijk. De depreciatie van het papier doet het zilver stijgen, het pond tot 212 piasters. Niemand wordt betaald. Een ontwerp eener kommissie van Fransche ingenieurs om de rijke bosschen van het rijk te gelde te maken, vond geen genegen oor. — *Kyamil-Pacha* zou naar Parijs gezonden worden tot eene financiëele onderhandeling. De Pacha van Egypte wordt zeer voorkomend behandeld. Hij zou uit Alexandrië drie korvetten ten geschenke zenden. — Vier Grieksche bisschoppen onderhandelen te Rome.

Weenen, *Donderdag*.

Aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* zal de krooning te Koningsberg gaan bijwonen.

Bij keizerlijk patent is de nieuwe Istrische landdag tegen 25 Sept. bijeengeroepen. Twee Istrische afgevaardigden der Nessuno-partij hebben hun mandaat neergelegd.

— Z. M. heeft benoemd tot 1. onderw. aan de Rijkskweekschool voor onderw. te 's Hertogenbosch, den heer *F. A. R. Woltering*, hoofdonderw. te Vierlingsbeek; tot 2. onderw. den heer *J. N. Houba*, hoofdonderw. te Blerick.

*— **Per telegraaf** wordt ons uit 's Hage gemeld, dat de heer *v. Reenen* benoemd is tot Voorzitter der Tweede Kamer voor het tegenwoordig zittingjaar. Hij aanvaardt heden die betrekking. De werkzaamheden der Kamer zullen heden aanvangen.

— Men schrijft uit Luxemburg, van den 14. dezer, het volgende aan het *H. en Eff. bl.*:

»De Stendenkamer zal in het begin van Oktober (waarschijnlijk reeds den 1.) geopend worden. De prins-stedehouder zal tegen het einde van September alhier aankomen; evenwel verwacht men hier ook den koning-groothertog, die, na afloop der herfstmanoeuvers van de Pruissische troepen, zich, ten bezoeke bij het Wurtembergsche hof, naar Stuttgart zal begeven, en alsdan in de hertogdommen Luxemburg en Limburg een kortstondig verblijf zou nemen. — De brandende vraagstukken zijn: de drukpers-wet, de oppositie tegen den minister van binnenlandsche zaken, dr. *Jonas*, en de afschaffing van den Raad van state. Deze laatste is eene schepping van het verleden jaar afgetreden ministerie *Simons*, en de voortbrengselen daarvan strijden zoo lijnregt tegen de meeningen der Stenden, dat, tot herstelling van het staatkundig evenwigt in Luxemburg, aan de eene of andere zijde *tabula rasa* moet gemaakt worden.

*— De voorbereidende arbeid van de zaak der spoorwegen ten aanzien van de bekende acht sektien is thans zoover gevorderd, dat de werkzaamheden van opneming enz., bereids worden of eerlang zullen worden voortgezet voor de volgende sektien: Leeuwarden-Groningen, Zutphen-Zwolte, Zutphen-Enschedé, Roermond--Venlo, Tilburg-Boxtel en Woensdrecht-Goes.

De staats-spoorweg is van Wijk Heuvel te Tilburg achter den tuin van de woning Tivoli over den straatweg op Oisterwijk en vervolgens op Boxtel afgebakend. Een oliemolen en de herberg la Belle Vue aan den straatweg van Tilburg op 's Bosch gelegen, zullen worden onteigend; ook verneemt men, dat die spoorlijn, indien de thans afgebakende rigting wordt goedgekeurd, zeer nabij de gemeente Oisterwijk zal loopen, zonder dat aldaar eenig gebouw zal behoeven te worden onteigend.

— Nogmaals meenen wij er de aandacht op te mogen vestigen, dat van de sektie 's Bosch-Utrecht geene berigten inkomen. Wij hopen, dat ook aan die lijn, die Utrecht werkelijk tot centraal punt zal maken, de hand weldra zal worden geslagen, nadat reeds voor geruimen tijd de eerste opmetingen voor den overgang der rivier te Kuylenburg zijn gedaan.

— De Amsterdamsche gemeenteraad heeft gister o. a. met 26 tegen 2 stemmen aangenomen de bestemming van *ƒ* 30,000 voor verhoogde voetpaden in de Kalverstraat. Met 25 tegen 2 st. heeft de raad aangenomen een adres aan de regering te zenden tot vrijstelling van zegel voor de registers van den burgerlijken stand.

De heer *Veeckens* heeft daarop ter sprake gebragt de teleurstelling, die Amsterdam heeft ondervonden, doordien er in de troonrede niets is gezegd van de verbetering der waterwegen. De voorzitter antwoordde, dat hij aan de indiening der wetten daaromtrent niet twijfelde. — De heer *Rijnders*, de teleurstelling van den heer *Veeckens* deelende, drukte tevens zijn leedwezen uit, dat er in de troonrede ook geene sprake was van vermindering der drukkende belastingen.

De voorzitter deed de vergadering hierop in komitee overgaan.

— In een korrespondentie-artikel uit Amsterdam aan de *N. R. Ct.* gerigt, is sprake van den toestand van het onderwijs binnen die gemeente en wel in de eerste plaats betreffende het Atheneum illustre. Schr. zegt, dat als niet spoedig eene beslissing omtrent deze instelling genomen wordt, zij van zelve haar ondergang zal te gemoet gaan, daar het aantal studenten hand over hand afneemt en ook eenigen der hoogleeraren aan de inrigting dreigen te ontvallen. Het aantal studenten in de regtsgeleerdheid moet op dit oogenblik nog slechts 5 bedragen. — Het tweede punt, dat de schrijver aanroert, betreft een misbruik bij het lager onderwijs. Er zouden namelijk onderscheidene scholen bestaan, waarop door onbevoegden onderwijs gegeven wordt. Die personen treffen daartoe eene overeenkomst met anderen, die den rang van hoofdonderwijzer hebben en tegenover de plaatselijke schoolkommissie in naam voor de houders en bestuurders der scholen doorgaan, maar er *facto* dagelijks naauwelijks een half uur op doorbrengen. Wij stemmen gaarne in met den wensch des schrijvers, dat de schoolkommissie maatregelen neme, om dat misbruik ten strengste te keer te gaan.

— De ingezetenen van Middelharnis en Sommelsdijk hadden 17 en 18 dezer het genoegen hunne woningen door gaz verlicht te zien uit de daartoe tusschen beide gemeenten opgerigte gasfabriek.

— Men schrijft uit Deventer van den 17 Sept.: In de koninklijke tapijtfabriek, waarvan de heer *W. F. Kronenberg* direkteur is, is dezer dagen een allezins prachtig tapijt te zien geweest, bestemd voor eene receptie-zaal van den keizer van Japan, dat door de bezoekers in hooge mate wordt geprezen. De zoo belangrijke fabriek ontvangt voortdurend vele bestellingen uit het buitenland. *Amst. Ct.*

*— Wij vestigen de aandacht op een onlangs uitgegeven werkje, getiteld: *Opmerkingen en waarnemingen omtrent de resectie in het heupgewricht*, door Dr. *C. Fock*, naar het Hoogd. bewerkt en met aanteekeningen vermeerderd door *J. v. Lier*, off. v. gez. 3. kl. Dr. *Polano*, die dit werkje met eene voorrede bij zijne kunstbroeders inleidt, velt er een zeer gunstig oordeel over en zegt, dat de vertaler getoond heeft, voor zijn taak volkomen berekend te zijn, en dat het werk door de aanteekeningen in waarde vermeerderd is.

— In de bekende zaak der gebr. *Groot*, beschuldigd van poging tot moord, heeft het prov. geregtshof van Noord-Holland gisteren uitspraak gedaan. Het hof heeft aangenomen, dat deze kwalifikatie niet is bewezen, en hen dus te dier zake vrijgesproken; maar schuldig verklaard aan moedwillige mishandeling en poging tot doodslag, en veroordeeld elk tot een tuchthuisstraf van 10 jaren.

— Uit Leeuwarden berigt men van den 17.: *H. A. Ploeg*, die wegens moord en berooving teregt stond, is bij 's hofs arrest niet schuldig verklaard en diensvolgens vrijgesproken. Het voorregt van vrijverklaarden, nl. van zich terstond weder in het genot van vrijheid gesteld te zien, kon hij echter niet genieten, daar hij van het paleis van justicie naar de gevangenis is terug gebragt, om zijn loopend vonnis van 6 jaren verder te ondergaan. Men weet, dat *Ploeg*, te Leeuwarden gedetineerd, werd beschuldigd den moord te hebben gepleegd, die voor een paar jaar op een meisje te Haulerwijk plaats greep. De verklaring der getuigen leverde geen regtsgeldig bewijs op.

— De regtbank te 's Bosch heeft den bekenden *van 't Sant* van Sleeuwijk, wegens het doen opmaken van een valsch proces-verbaal tegen *Huijsmans* vrijgesproken. — *A. van Drunen*, in wiens geding wegens brandstichting *van 't Sant* ook gemengd was, waarvoor *v. Drunen* is ter dood veroordeeld, heeft zijne ontkentenis ingetrokken in een schrijven aan den H. Raad, bij welk kollegie hij zich tegen zijn vonnis in kassatie had voorzien.

— Een matroos, die aan den Helder door oneenigheid burengerucht maakte, werd opgepakt: hij verzocht naar boord te worden gebragt, maar sprong op weg in de binnenhaven en verdronk.

— De korenmolen *de Beer* bij de Haarlemmerpoort te Amsterdam is gister afgebrand.

— Den 16. dezer verlieten te Hulsberg (Limburg) twee meisjes van den landbouwer *A. Souren*, oud 10 en 7 jaren, het ouderlijk huis, om van een naburigen zandberg voor huishoudelijk gebruik eenig zand te halen. Twee uren na het vertrek dezer kinderen passeerde een dorpgenoot langs den bedoelden berg en bemerkte een grooten hoop versch afgestort zand, waaruit een armpje stak. Onmiddellijk begaf die man zich, geholpen door zijne knechts, aan het ontgraven, maar vond de twee kinderen ongelukkigerwijze reeds beiden gestikt. *N. R. Ct.*

— Onder de schapen in den omtrek van Almelo heerscht pokziekte; ook varkens, runderen ja zelfs hazen lijden aan die ziekte.

— Volgens de Engelsche bladen nadert eene nieuwe komeet de zon, en is dit hemelligchaam reeds met het bloote oog zigtbaar. Men kan deze komeet des avonds omstreeks 9 ure, bij heldere lucht, ontdekken tusschen de sterrebeelden Cassiopaea en Andromeda, in het middelpunt van het driegesternte Shedis, Almach en Abrah. Met den teleskoop vertoont zij nog geen staart, maar eene verlichte massa, omgeven door eene nevelachtige streep, waarvan zij nog al verwijderd is.

WATERHOOGTE.

Arnhem 18 *Sept.* 0.95 El + AP., 7.90. Gew. 6 d.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

De op gister belegde vergadering van de Eerste Kamer heeft geenen voortgang kunnen hebben, aangezien geen genoegzaam aantal leden was opgekomen.

Door de afdeelingen zijn verkozen: tot voorzitters de heeren *Cremers*, *van Aylva van Pallandt*, *van der Oudermeulen* en *van Nispen van Pannerden*; tot ondervoorzitters de heeren: *Rysterborgh*, *van Goltstein van Oldenaller*, *Boreel van Hogelanden* en *Blankenheym*; tot leden der kommissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede de heeren *Cremers*, *van Aylva van Pallandt*, *Boreel van Hogelanden* en *van Nispen van Pannerden*.

De vergadering is daarop uitgesteld tot heden des voormiddags ten elf ure.

Verbetering.

In het artikel »*Aardappelziekte*" is eene drukfout ingeslopen, regel 29 staat: en onmiddellijk in den *groei* gebragt, lees: en onmiddellijk in den *grond gebragt* enz.

TURIJN, 15 September.

De *Pungolo* geeft de grondslagen op van 't nieuwe Handelsverdrag, tusschen Italie en Frankrijk te sluiten; er zal gelijke verlaging van regten wederkeerig verleend worden als tusschen Frankrijk en Engeland en Belgie is aangenomen; certifikaten van oorsprong zullen afgeschaft worden, en wederkeerig zal men steeds verleenen wat aan de meest bevoorregte natiën wordt toegestaan.

In het kamp van San Maurizio zijn weder 409 ex-bourbonnisten aangekomen. Zij beginnen zich nu vrij goed te gedragen, zoodat men veel hoop heeft er nog geschikte soldaten van te maken.

Naar men zegt, waren de voorwaarden, door *Garibaldi* gesteld voor de aanneming van het bevelhebberschap over de N. Amerikaansche troepen, hoofdzakelijk deze, dat hij een groot aantal zijner officieren in hunne rangen met zich zou nemen en dat eene flottilje onder zijne bevelen zou gesteld worden.

Uit Napels meldt men, dat in geheel het Napolitaansch gebied de 7. Sept. met geestdrift gevierd is.

Aan den *Nazione* wordt gemeld, dat in het huis van den pauselijken generaal *Fappi* papieren ontvreemd zijn, waaruit weder ten duidelijkste de verstandhouding van het pauselijk bestuur met de roovers blijkt. Deze papieren zijn naar Parijs gezonden.

WEENEN, 16 September.

De voordragten, aan den Zevenbergschen Landdag te doen, zullen betreffen 1. gelijke regten voor de Romanen, zoo wat betreft hunne nationaliteit, als wat aangaat de Grieksch-Oostersche kerk; 2. de verkiezingen der grootwaardigheids-bekleeders, 3. de verkiezingen voor den Rijksraad, 4. veranderingen in het burgerlijk- en strafregt. Deze voorstellen sluiten eene breuk in tusschen Zevenbergen en Hongarije, daar zij de vereeniging als feitelijk ter zijde gesteld beschouwen.

De *Oest. Ztg.* meldt het volgende: Naar uit goede bron vernomen wordt, heeft het ministerie het plan, om het landsstatuut voor Venetië af te kondigen, laten varen. De centraal-kongregatiën zullen echter zoodanig vermeerderd en haar werkkring zoozeer uitgebreid worden, dat zij den Landdag kunnen vervangen.

Ondanks de tegenspraak der *Donau Ztg.*, blijft men verzekeren, dat de vorst-primaat van Hongarije eene konferentie met aartshertog *Reinier* gehouden heeft.

De min. van justicie heeft het verlangd ontslag niet verkregen, maar zal gedurende zijne ongesteldheid *ad interim* vervangen worden.

Te Presburg is den 11. een aanvang gemaakt met de inning der belastingen. Ieder huisgezin, dat niet vrijwillig betaalt, heeft 2 of 3 man inkwartiering.

BERLIJN, 17 September.

De onlangs door de regering openbaar gemaakte opgaven van de kosten van aanleg en de opbrengst der ijzerbanen heeft de waarneming bevestigd, dat de werkzaamheden van den Staat in deze de minste winst opleveren. De staatsspoorwegen leveren gemiddeld de minste rente, daarop volgen de banen, die ten deele ook door den Staat geadministreerd worden, terwijl eindelijk de banen, die aan maatschappijen behooren, de hoogste rente opleveren.

De minister van onderwijs heeft den overheden aangeschreven, zoodanige schikkingen te treffen, dat de knapen op de lagere scholen in de steden en op het land, in staat worden gesteld, deel te nemen aan de gymnastische oefeningen, op die scholen in te voeren.

De legermagt der verschillende Duitsche staten is als volgt:

	In aktieve dienst.	In reserve.	Totaal.	
Beijeren	44,000	19,000	63,000	man
Wurtemberg . . .	15,000	2,400	17,400	»
Saksen	18,000	2,000	20,000	»
Hannover	19,700	2,100	21,800	»
Baden.	13,000	1,500	14.500	»
Hassen-Darmstadt. .	9,500	1,000	10,600	»
Hessen-Kassel . . .	8,600	2.100	10,700	»
De overige staten. .	38,000	5,000	43,000	»
Totaal zonder Pruissen	165,900	55,100	201,000	»
Pruissen	330,000	100,000	430,000	»
Totaal	495,900	135,100	631,000	»
Wurzburger staten .	120,000	29.200	149,000	»

Pruissens marine bestaat thans uit 2 fregatten, 4 korvetten, 1 brik, 2 transportschepen, 3 stoomadviesjagten, 1 wacht- en kazerneschip en 19 stoomkanonneerbooten; voorts zijn nog 4 korvetten en 4 kanonneerbooten in aanbouw.

Ten behoeve der Kurgasten is te Marienbad, welks bevolking geheel uit R. Katholieken bestaat, eene fraaije Protestantsche kerk gebouwd.

Uit Warschau meldt men van den 24., dat voor de verkiezingen op den 25., door de partij der beweging eene proklamatie is verspreid, waarin o. a. het volgende voorkomt: »Er is hier geen sprake van de aanneming of de weigering van staatkundige hervormingen, aangezien de nieuw te kiezen ligchamen ons staatkundig bestaan niet raken. Het geldt slechts eene administratieve verbetering, waarvan wij gebruik maken en waarmede wij ons voordeel doen moeten. De verkiezingen zullen ons niet in slaap wiegen, maar integendeel onze krachten tot handelen vermeerderen . . . Het land heeft vóór alles organisatie noodig. De raden maken, door hunne beperking, eene bedrijvigheid onmogelijk, die op onderscheidene punten kan werken; maar zij zullen van belang worden, zoo wij mannen zenden, vast van wil, en bezield met ijzeren vlijt en warme vaderlandsliefde." — Generaal *Lambert* heeft maatregelen genomen, om te zorgen dat niet van de zijde der overheden op de verkiezingen worde gewerkt en om de tusschenkomst der policie, behalve waar de orde mogt verstoord worden, te beletten.

De woordelijke inhoud van het Poolsche volkslied *Boze cos Polske*, dat den Russen vooral een doorn in 't oog is, maar in de kerken wordt gezongen, is als volgt:

»Heer God, die Polen gedurende zoovele eeuwen met luister, magt en roem bekleed hebt, Gij, die het met uw vaderlijk schild dektet, die zoo lang de plagen hebt afgewend, waaronder het eindelijk bezweek; Heer, voor Uwe altaren neêrgebogen, smeeken wij U, hergeef ons ons vaderland, schenk ons onze vrijheid weder! Heer God, Gij, die later, met onzen ondergang bewogen, de kampvechters voor de heiligste zaak beschermd hebt; Gij, die hun de geheele wereld tot getuigen van hun moed hebt gegeven en hun roem zelfs te midden hunner tegenspoeden hebt verhoogd; Heer, voor Uwe altaren neêrgebogen, smeeken wij U, hergeef ons ons vaderland, schenk ons de vrijheid weder! Heer God, Gij wiens regtvaardige en wreekende arm met een oogwenk de scepters en zwaarden van de heeren der wereld verbreekt, de plannen en werken der boozen te niet doet, verlevendig de hoop in onze Poolsche harten; hergeef ons het vaderland, schenk ons de vrijheid weder! Heilige God, van wien een enkel woord volstaat om ons in een oogenblik te doen herleven, verwaardig U het Poolsche volk aan de handen der dwingelanden te ontrukken, en de geestdrift onzer jongelingschap te zegenen; hergeef ons het vaderland, schenk ons de vrijheid weder! Heilige God! in naam der bloedige wonden van Christus, open het eeuwig licht voor onze broeders, die voor het verdrukte volk gestorven zijn; neem het offer onzer tranen en onzer lijkzangen aan; hergeef ons het vaderland, schenk ons de vrijheid weder! Heilige God, geene eeuw is nog verloopen, sedert de vrijheid van den Poolschen grond verdween, en om die te herwinnen, heeft ons bloed met stroomen gevloeid; maar, kost het zoo veel, het aardsche vaderland te verliezen, ach! hoe moeten diegenen dan sidderen, die het eeuwige vaderland derven zullen! Voor Uwe altaren nedergebogen, smeeken wij U, Heer God, hergeef ons het vaderland, schenk ons de vrijheid weder!"

LONDEN, 17 September.

De geruchten omtrent het huwelijk van den prins *van Wallis* met de dochter van prins *Christiaan von Glücksburg* worden sedert zijn vertrek naar Duitschland meer algemeen besproken. Onze koningin en ook ons goevernement schijnen er bijzonder op gesteld te zijn, dit huwelijk tot stand te zien komen, ten einde langs dien weg onze vriendschapsbetrekkingen met Pruissen te versterken en daardoor tevens eene goede verstandhouding tusschen Pruissen en Denemarken bevorderlijk te zijn. Het huwelijk van den prins *van Wallis* met de dochter van prins *Christiaan* zou eenerzijds aan Pruissen een zekeren waarborg opleveren, dat de kroon van Denemarken, na het overlijden van den tegenwoordigen vorst, niet met die van Zweden en Noorwegen zou worden vereenigd, en zou aan Engeland tevens in Denemarken een matigen invloed doen verkrijgen tegen de Fransch-Russische intrigues in het Skandinavische rijk. Frankrijk en Rusland laten geene pogingen onbeproefd, om de plannen onzer regering in deze te verijdelen. De niet zeer gunstige gezindheid van den prins *van Wallis* jegens prins *Christiaan* zou de politiek van Frankrijk en Rusland wel in de hand kunnen werken.

Gisteren avond heeft eene hevige ontploffing plaats gehad in de fabriek van lijnkoeken van den heeren *François* en *Joseph Badart*, ten gevolge van het springen van een stoomketel. Zes personen bleven op de plaats dood, terwijl vier anderen in den loop van den nacht aan de gevolgen der bekomen wonden zijn overleden.

Te Preston heeft een jong soldaat, die 14 dagen arrest had bekomen, op zijn kolonel geschoten. Deze is gevaarlijk aan de linkerzijde in de long gekwetst; de kogel kwam aan de regterzijde weder uit en wondde den met hem pratenden kapitein toen nog in den linkerarm.

Uit Nieuw-York zijn berigten, volgens welke de bemagtiging van het fort Hatteras goeden indruk heeft gemaakt. De tijdingen omtrent de overgifte zijn nog onzeker; de een zegt, dat de bezetting zich onvoorwaardelijk heeft overgegeven, de ander, dat er voorwaarden zijn op papier gebragt, waarbij de bevelhebber van 't fort, *Barron*, als officier der gekonfedereerde Staten werd erkend. Mogt dit waar zijn, dan dacht men zou het kabinet van Washington die handeling van gen. *Buttler* desavoueren.

Op fort Hatteras moeten papieren gevonden zijn, waaruit blijkt, hoe eigenlijk de kapers van het Zuiden zooveel schepen van het Noorden hebben kunnen nemen. De voormalige Amerik. konsul te Rio Janeiro had nl. aan de regering van het Zuiden alle schepen opgegeven, die deze haven verlaten hadden of binnen eene maand zouden verlaten. — De *New-York Times* meldt, dat aan de regering van het Noorden ook andere papieren zijn in handen gekomen.

Zuidelijke troepen moeten zich nu van lieverlede meer verdeelen, om op verschillende punten de operatiën van het Unieleger te weerstaan. Ofschoon generaal *Mac-Clellan* eerst zijne soldaten meer wil oefenen, treedt het Noorden hier en daar meer aanvallend op, en denkt men dat de eerste zegepralen der Zuidelijken wel eens spoedig zouden kunnen uitgewischt worden. De milicie blijft echter nog steeds betrekkelijk slecht soldaat, die geene vergelijking kan doorstaan met den Europeschen infanterist, kavallerist of artillerist, al is de personele moed van den Amerikaan zeker niet minder dan die van den Europeaan.

Het gerucht van den dood van *Jefferson Davis* wint veld, en schijnt waar te zijn. De vice-president der Zuidelijke konfederatie, de heer *Stephens*, is naar men zegt ziek.

— 18 *Sept.* Gec. 93¾; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 3 pCt. 20½; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 47⅜; Sp. 3 pCt. 49⅞, 2 pCt. —; Russ. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Sard. 5 pCt. —.

PARIJS, 17 September.

De *Pays* berigt, dat de algeheele ontruiming van China niet zoo nabij is, als men gedacht heeft, en wel omdat het, blijkens berigten uit Peking, noodig geacht wordt, de gezanten nog te steunen door de aanwezigheid eener indrukwekkende magt, opdat de uitvoering der verdragen geen schipbreuk lijde op de kwaadwilligheid der mindere mandarijnen.

Generaal *Klapka* is van zijne reis naar Londen hier teruggekeerd. Er zijn hem voorstellen gedaan om in Amerika dienst te nemen, en men zegt, dat hij wel genegen is, die aan te nemen.

De stichting der Grieksche kapel te Parijs stemt de liberale pers tot vreugde; de *Siècle* zegt, dat thans ook de Mahomedanen hunne moskee en de Chinezen hunne pagode moesten hebben, opdat Parijs werkelijk eene wereldstad werd. De *Monde* ergert zich daarover en vraagt, of de liberalen dan niet even bevreesd zijn voor de Grieksche popen, de Turksche muftis en de Chinesche talapoinen als voor de Ultramontanen en Jezuiten, en of men wel bedenkt, dat men in Rusland ook nog weinig vrijzinnig is op het punt van vrijheid van godsdienst. — De *Monde* heeft echter nog meer ergernis, namelijk over de uitbreiding van het Protestantisme in Syrie, die vooral door de Engelsche zendelingen wordt bewerkt, waartoe zij gedurende de vervolging der R. K. Christenen geschikte gelegenheid hadden door de verzorging der kinderen op zich te nemen.

De heer *de Montalembert* is opgetreden als verdediger der Hongaren, en bewijst, dat de gebeurtenissen van 1848—49 hunne oude regten niet vernietigd hebben.

De officier, die met eene nieuwe bende op de napolitaansche kust geland is, is niet generaal *Cabrera*, maar generaal *Borjes*, die vroeger onder hem gediend heeft.

Uit Weenen meldt men, dat het kabinet alles in het werk stelt, om met ons hof in goede verstandhouding te blijven.

De *Union* bevat het memorandum van den zich noemenden minister van buitenlandsche zaken van *Frans II*. Daarin wordt geprotesteerd tegen de naar het heet afgesleten benaming van »roovers," die de heer *Ricasoli* en het publiek den zich noemenden Bourbonschen insurgenten toekennen, en wordt beweerd, dat de opstand van »het volk der Beide Siciliën" van zoodanigen omvang en zoo algemeen is, dat er geen stad of vlek meer is, »dat zich niet heeft aangesloten tot ondersteuning van het beginsel van autonomie en tot herstel der oude dinastie, wier vaderlijk bestuur zij terug verlangen." Verder tracht men aan te toonen, dat de beweging een bij uitstek nationaal en politiek karakter heeft, en verwerpt men de vergelijking van dien »opstand" met de bewegingen in Schotland, in de Vendée en in Spanje. Dat toch waren slechts partiële bewegingen en tooneelen van burgeroorlog, terwijl hier geheel het koningrijk Napels tegen vreemde legers strijdt. »Het staat vast," heet het verder, »dat de benden insurgenten zich overal onder de royalistische vaan bewegen met militaire discipline, dat zij op militaire wijze aanvallen en zich verdedigen, en dat hun eerste werk in de steden die zij bezetten is, het wapen van Savoye en de portretten van *Victor Emmanuel* en *Garibaldi* te vernielen en te vervangen door de wapens en beeldtenissen hunner wettige vorsten, en daar waar zij zich eenigen tijd ophouden vervangen zij de ingedrongen overheden door die, welke zij gewoon waren te eerbiedigen. Het is dus onmogelijk het politiek beginsel te miskennen waarvoor de insurgenten van alle napolitaansche provinciën strijden." Hierop volgt een terugblik op den strijd, die met de verdrijving van *Frans II* eindigde en wordt herinnerd dat deze, bij zijne aankomst te Rome, bevel gegeven heeft tot de ontruiming van Messina en Civita del Tronto en tot ontbinding der nog bestaande legerbenden, en hieruit wil men het bewijs trekken, dat het hof op het Quirinaal volstrekt niets te maken heeft met den strijd, die in de Napolitaansche provinciën nog voortduurt. Steeds, wordt verzekerd, is *Frans II* bereid toe te snellen, zoodra hij het noodig zal oordeelen, maar nooit is het in hem opgekomen, in een gastvrij land militaire operatiën op touw te zetten. Ten slotte wordt er op gewezen, dat het gebrek van eenheid in het plan en aan militaire aanvoerders genoegzaam aantoont, dat de organisatie der benden en hare leiding niet van Rome uitgaat. Hierbij tracht men tevens die benden te zuiveren van de beschuldiging van woestheid, die zij overal geregtvaardigd hebben, en om dit doel te bereiken, keert men die beschuldiging tegen de Italiaansche soldaten zelven.

De minister van Staat heeft bevolen, alle nog voorradige exemplaren van het *Boek der Wilden*, van den abbé *Domenech* te vernietigen, en de exemplaren die in omloop zijn, tot elken prijs terug te koopen.

Spanje heeft, naar de *Correspondencia* berigt, versterkingen naar de Antillen gezonden, ten einde van daar, zoo zijne eischen tot genoegdoening wegens vroegere beleedigingen geen gehoor vinden, alleen, en niet, zooals het plan was, met Engeland en Frankrijk, tegen Mexiko te ageren. Van eene andere zijde blijft men echter beweren, dat het plan tot gezamenlijke interventie zal doorgaan.

Uit Konstantinopel meldt men, dat de buitengewone gezant van Engeland, generaal *Codrington*, de wapenschouwing, ter eere der vreemde gezanten gegeven, met zijn gevolg in het zand zittende heeft bijgewoond, en bepaald geweigerd heeft in de voor hem gereed gemaakte tent plaats te nemen of de aangeboden verversching te gebruiken, alles omdat de Sultan niet bij de wapenschouwing tegenwoordig was.

BRUSSEL 18 September.

De bisschoppen zijn te Mechelen bijeen geweest, om te beraadslagen over de erkenning van het koningrijk Italië; na lange diskussiën, om te doen uitkomen, dat België als onzijdige staat zich buiten internationale kwestiën moest houden, die hare beslissing nog wachten, is besloten, dat de kardinaal-aartsbisschop van Mechelen den koning de bezwaren der bisschoppen tegen de erkenning zou openbaren. Z. M. heeft geantwoord, dat hij de zaak aan de ministers zal mededeelen en de regering haar besluit vervolgens zal bekend maken. — In de liberale kringen vindt die inmenging der geestelijkheid in politieke aangelegenheden groote afkeuring.

Aan den burgemeester *Loos* is bij zijne terugkomst te Antwerpen eene hulde aan 't station gebragt; de gemeenteraad, de kamer van koophandel, het korps officieren der nationale garde, de leden van den *cercle artistique* waren er bijeen; na een paar toespraken werd de heer *Loos* naar zijne woning geleid, waar hem eene luisterrijke serenade werd gebragt. Het adres van hulde, door 12,000 Antwerpenaars geteekend, werd door 4 man bij den

stoet gedragen; het ligt onder een eiken kroon met gouden eikels.

Zondag is te Gent het jubelfeest der maatschappij »de Tael is gansch het volk" gevierd. Des ochtends ten 11 ure werd eene openbare zitting gehouden in de ronde zaal der Universiteit, na afloop waarvan de leden en een aantal vertegenwoordigers van andere vereenigingen en genootschappen zich schaarden tot een statigen optogt naar den St. Amandsberg, alwaar de plegtige inwijding van het gedenkteeken op het graf van den te vroeg ontslapen Vlaamschen dichter *Prudens van Duyse* plaats had. Namens verschillende korporatiën werden daarbij redevoeringen uitgesproken en verzen voorgedragen. Het gedenkteeken was nog niet geheel voltooid, maar zal zoo spoedig doenlijk door den beeldhouwer *v. Eenaeme* worden afgewerkt. Des avonds werd het feest besloten met eene réunie, waarbij sprake was van een plan tot oprigting van een gedenkteeken voor den dichter *David de Simpele.*

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed te Utrecht Vrouwe MARIA GEERTRUIJDA, Baronnesse VAN LAWICK, weduwe van den WelEd. Gestr. Heer J. C. H. SMIT, in leven Kapitein in 's lands dienst.

15 September 1861.

Dienende tot kennisgeving aan familie en vrienden, zoo binnen als buiten 's lands.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 20 jaren, WILLEM JOHAN WIJNAND JENNES, geliefde oudste Zoon van I. JENNES en L. P. HOVING.

Utrecht, den 16. September 1861.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot mijne groote droefheid, na een langdurig maar geduldig lijden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoote HENDRICA ALETTA VAN DER BIEZEN.

Eemnes buitendijk, B. VAN OMMEREN.
18 September 1861.

Eenige Kennisgeving.

NEDERLANDSCHE CENTRAAL-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

*** Ter voldoening aan Art. 29 der Statuten wordt van af heden, ten kantore der *Associatie-Cassa* te Amsterdam, tegen afstempeling op de Recepissen tot betaling gevaceerd, van een **jaar interest** ad ƒ 1.25 op de Stortingen van ƒ 25.— per Aandeel, en ad ƒ 12.50 op die van ƒ 250 per Aandeel.

Na afstempeling van de Interest-betaling, kunnen Recepissen voor volgefourneerde Aandeelen aan het Hoofd-Bureau der Maatschappij te Amsterdam, ter inwisseling tegen bewijzen van Aandeel, worden aangeboden.

Amsterdam, De Raad van Administratie,
13 Sept. 1861. E. W. CRAMERUS, *Pres.*
DAVID J. C. VAN LENNEP, *Secr.*

VERPACHTING.

*** Op Zaturdag dsn 5 October 1861, des namiddags ten 2 ure, zal in het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Utrecht* in het openbaar worden verpacht:

Het regt van tolheffing op den provincialen grindweg van *Houten* naar *den Lekdijk bewesten het Beusichemsche veer*, voor den tijd van 3 jaren, ingaande 1 Januarij 1862.

De voorwaarden, waarnaar deze verpachting geschiedt, liggen ter lezing: te *Utrecht* ter provinciale Griffie in het Gouvernementsgebouw, en verder ter plaatse, waar de bestekken van waterstaatswerken gewoonlijk ter visie worden gelegd: te *Houten* en te *Schalkwijk* in de Regthuizen aldaar.

Utrecht, den 12 September 1861.

De Gedeputeerde Staten van Utrecht,
VAN DOORN, Voorzitter.
G. A. DE WIT, loco Griffier.

TE HUUR

*** GEMEUBILEERDE KAMERS. Te bevragen bij den Boek- en Papierhandelaar C. VAN DIJK, Lange Viesteeg te Utrecht.

BESTE ZEEUWSCHE AARDAPPELEN,

*** zoo best als die in vroegere jaren bekend waren, zijn te bekomen in het schip liggende aan de Van Wijckskade over de Van Wijckstraat, tegen den prijs van ƒ 5,50 per mud en 40 cents de 7 kop.

Wijders berigt de ondergeteekende, dat geene betalingen geldig zijn dan alleen aan zijn persoon, of krachtens zijn eigen handteekening.

Utrecht, J. VAN DER GRIFT,
19 Sept. 1861. Kelder onder 's Rijks Munt.

OESTERBERIGT.

*** B. VAN ROSSUM berigt haren begunstigers, dat zij voortdurend voorzien is van **Zeeuwsche** en **Texelsche Oesters**, alsmede van fijne gemalen **Leng**, blanke **Rondvisch**, groote **Bergsche Anchovisch**, en alle andere soorten van Visch.

Het 5e Huis van de Stadhuisbrug.

*** **Wordt aangeboden**, in een gesloten huis, in het midden der stad, op fatsoenlijken stand, een BENEDEN VOORKAMER, dito SLAAPKAMER, naar verkiezing te aanvaarden, desverkiezende met de kost. Reflecterende, brieven franco letter R. aan het bureau dezer Courant.

*** De ondergeteekende verwittigt bij deze zijnen geëerden **abonnés**, in de gemeente *ZEIJST* en omstreken, dat hij op Vrijdag den 20. dezer, door verhindering, zijn gewoon CONSULT niet kan doen plaats hebben.

Mr. J. M. SON,
CHR. DENTISTE en *Kunsttandvervaardiger.*

K. Willer's Kruiden-Olie.

*** Tien druppels daarvan, iederen morgen op het hoofd gewreven, bij eene wassching met laauw water en reiniging met een goeden schuijer, tweemaal 's weeks, bevorderen den groei van het Haar ongemeen en maken het krachtig, vol, glanzend en golvend. ƒ 1.50 is de prijs van het fleschje.

Het Violet-Powder

is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewrevene huid ongemeen verfrischt, blank maakt, en de liefelijkste geuren om zich heen verspreidt. Het is ook voor de luijermand zeer aan te prijzen. Het pakje kost 40 Cents.

ENGELSCHE POEDERDOOZEN met Donzen kwasten.

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch.

Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

De Echte Dr. Borchardt's Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten, en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cents.

Het Family Tooth Powder

is eene zuivere compositie uit het Plantenrijk, frisch en aangenaam van smaak. Het sterkt het Tandvleesch, maakt dat de Tanden stevig vastzitten, hergeeft hun de Paarlwitte kleur der jeugd, bewaart het verglaassel, zuivert den adem en verhindert dat aangestoken Tanden tot verder bederf overgaan. Prijs 40 Cts. het Doosje.

	Amsterdam, verkoophuis.	Godegraven, B. E. C. Schlatter.
Utrecht,	T. Uhlenbroek Choorstr.	Hilvers., Andr. de Wit. (man.
	T. Uhlenbroek O. Gracht	Kuilenburg, J. v. Hondius.
	bij de Hamburgerbrug.	Loenen a/d Vecht, Wed.
	L. J. R. Bosch Lijnmarkt.	Mulder.
	P. J. Huinck „	Vianen, B. Swaving.
	Amersfoort A. H. v. Ruiven.	Wijkbij Duurst., Wed. C. Zorn.
	„ M. Steijreiff.	IJsselstein, J. Groenhoff.
	Baarn, E. v. Dapperen.	Zeist, C. G. Adlung.

Gez. Petersen Nobbe. En in de bekende dépots in de andere steden.

*** Door H. R. VAN ELK, te Dordrecht, is den 30sten Augustus verzonden:

MAANDSCHRIFT VOOR DAMES.

6de JAARGANG, 1ste AFLEVERING.

Inhoud:

Mengelwerk. — Een groot Borduurpatroon. — Een Fantasiepatroon. — Dames-Handwerken. — Eene Modeplaat uit het Etablissement van »LE FOLLET" te Parijs. — Beschrijving der Modeplaat. — Modeberigt. — Bijblad, inhoudende: Huwelijks-, Geboorte- en Doodberigten der afgeloopene maand en Kalender voor de volgende.

Het aanzienlijk debiet van het MAANDSCHRIFT VOOR DAMES heeft het mogelijk gemaakt, om tegen eene *Geringe Prijsverhooging* elke maand eene **GROOTE MODEPLAAT** te geven, welke Platen, uit het hier te lande zoo gunstig bekende Etablissement van »LE FOLLET" te Parijs, door hare smaakvolle en sierlijke bewerking aan ieder bevallen zullen.

DE PRIJS IS PER JAARGANG:

Maandschrift voor Dames met Modepl. en Bijbl.					ƒ 2,80
Idem	» Idem	»	» zonder	»	- 2,60
Idem	» Idem zonder	»	met	»	- 1,80
Idem	» Idem	»	» zonder	»	- 1,60

Met deze uitbreiding durft de Uitgever beweren, dat er in ons land geen vollediger, fraaijer en **GOEDKOOPER** Dames-Maandschrift wordt uitgegeven. Men neme slechts de moeite om de 1ste Aflevering, die bij alle Boekhandelaren ter bezigtiging is gesteld, in te zien.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 September.

Tarwe in een doen; 130 pd. b. Pools. ƒ 400; 128 pd. dito ƒ 396; w. Amer. ƒ 410 per 2400 kilo. Rogge ruim prijsh.; 126 pd. Pommer ƒ 243; 124 pd Rost. ƒ 237; Petersb. ƒ 222 per 2100 kilo; 120 pd. Arch. ƒ 232; op levering: Oct. ƒ 214; Maart, April en Mei ƒ 219.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 13 September.

Roode Tarwe van ƒ 11.00 tot ƒ 13.00. Ruwarige dito van ƒ 14.00 tot ƒ 15.25. Rogge van ƒ 8.00 tot ƒ 9.0[illegible] Boekw. van ƒ 8.50 tot ƒ 9.00. Haver van ƒ 4.00 t[illegible] ƒ 5.00. Paardenboonen van ƒ 9.00 tot ƒ 9.25. Wi[illegible] erwten van ƒ [illegible].50 tot ƒ 8.75. Boter per 5 Ned. onc[illegible] ƒ 0.47[illegible]. Eijeren de 100 stuks ƒ 2.87[illegible].

S.	GEHUWD.	
13	P. G. Hanssens en E. D. Meijer.	's Hage.
13	W. G. Jansen en M. C. v. Mierop.	Leeuwarde[illegible]
14	W. C. Kamper en A. D de Niet.	Rotterdam.
14	W. G. v. der Linden en W. E. Maas.	Amsterdam.
14	P. H. v. der Meulen en A. Gorter.	Leeuwarde[illegible]
	BEVALLEN.	
12	A. Boerlage geb. Zwaardemaker, z.	Monnicken[illegible]
13	E. L. Biezenaar geb. Catz, d.	Gouda.
16	C. J. A. Castendijk geb. v. den Bandt, z.	Rotterdam.
17	G. M. Cnopius geb. de Haan, z.	Zwolle.
11	M. H. G. v. Diggelen geb. v. Diggelen, z.	Nijmegen.
12	C. S. Gebhard geb. Habermehl, z.	Amsterdam.
16	M. A. A. Geijer geb. Corbierre, d.	Haarlem.
16	C. G. Gompertz geb. Hendriks, z.	Arnhem.
12	A. S. J. v. Galen geb. Harduin, z.	Bergeijk.
16	J. F. Hutschenruijter geb. Maassen, z.	Rotterdam.
14	L. C. A. Heerma v. Voss geb. v. Mijs, z.	Rozendaal.
14	S. M. Kreszner geb. Terminet, z.	Amsterdam.
16	L. A. M. Keulemans geb. Brugman, d.	Rotterdam.
14	D. Meindersma geb. v. der Wielen, d.	Leeuwarden.
14	A. M. Mauger geb. de Meijer, z.	Amsterdam.
5	C. P. Miedema geb. Buwalda, z.	Leeuwarden.
14	A. G. v. Noorden geb Luteijn, z.	Oud-Albl[illegible]
14	E. A. G. v. Oldenborgh geb Ort, d.	Dordrecht.
9	C. G. v. der Plaats geb. Schagen, d.	Bolsward.
11	W. A. C. Quintus geb Andreae, d.	Dockum.
13	S. S. Roëll geb. Berdenis v. Berlikom, d.	Middelburg.
12	A. S. C. Stuart geb. Broekman, z.	Vianen.
4	T. G. Swaters v. Schaumburg geb. Smidt, d.	Gorinchem.
14	A. G. T. Schippers geb. Ferleman, z.	Willemstad.
15	M. M. Sack geb. Kersten, d.	's Hage.
13	C. Werndlij geb. v. Hooff, d.	Zutphen.
13	S. J. Zimmerman geb. Vrolik, z.	Amsterdam.
	OVERLEDEN.	
15	S. A. Croiset, 90 j.	Schoonhov[illegible]
14	D. Geesken Fzn., 75 j.	Amsterdam.
12	L. J. Herkenrath, 61 j.	Monster.
12	J. M. Kern, 55 j.	Doetinchem.
12	H. Kuik geb. v. den Berg, 42 j.	Dalfsen.
6	H. W. Lis, d., 25 j.	Amsterdam.
15	H. Leeuwenburgh, 40 j	Leijden.
16	D. Metzelaar geb. Biersma.	Rotterdam.
8	J. L. Schneitter, z.	's Hage.
15	J. C. Vriese geb. Chanier, 72 j.	Amsterdam.
15	J. Wiersma geb. Feickens, 72 j.	Sneek.
16	J. P. Willeumier, 59 j.	Amsterdam.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nede[illegible] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Sept.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom. op 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh	Gev. regen	Opmerkingen
			N a.						
18	2	wnw.	0.5	765.13	61.9	— 1.4	0.77	0.2	Zw. bew. r[illegible]
	10	wnw.	0.5	65.53	52.0	— 2.3	0.93	1.1	Bewolkt.
19	8	nw.	0.0	64.86	55.0	— 1.1	0.91	0.	Betrokken.

18 Sept. 's morg. Barometerhoogten in afdalende ord[illegible] Hartlepool, Portsmouth, Plymouth Brest, Parijs, Utrec[illegible] en Havre. Grootste verschil = 7.7 mm.

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM 18 Sept. 1861.

Nederland.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	64	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{8}$
„ „	3 „	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{5}{16}$	$76\frac{5}{16}$
„ „	4 „	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{5}{8}$	$99\frac{5}{8}$
Amortisatie-Sindikaat.	$3\frac{1}{2}$ „	$92\frac{7}{8}$		
Aand. Handelm. . . .	$4\frac{1}{2}$ „	$134\frac{5}{8}$	$134\frac{3}{4}$	$134\frac{5}{8}$
Aand. Rijn-Spoorw. . .	$4\frac{1}{2}$ „	$104\frac{3}{8}$		
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ „	$54\frac{3}{8}$		
Spanje.				
Obligatiën	2 „	$42\frac{3}{16}$		
„	3 „	$50\frac{1}{8}$		
„ Binnenl. . .	3 „	$47\frac{7}{8}$	$47\frac{3}{4}$	$47\frac{5}{8}$
Amortisable Schuld		$17\frac{3}{16}$	$17\frac{1}{4}$	$17\frac{1}{4}$
Portugal.				
Obligatiën	3 „	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{3}{4}$	
„ 1856/59 . . .	3 „	46	$46\frac{1}{16}$	$46\frac{1}{16}$
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5 „	103		
Oblig. 1828/29	5 „	$101\frac{5}{8}$		
Cert. 1831/33.	5 „	$81\frac{1}{2}$		
Oblig. 5de Serie. . . .	5 „	$82\frac{1}{2}$		
„ 6de Serie 1855	5 „	$94\frac{1}{2}$		
„ te Londen 1859	3 „	$59\frac{3}{4}$	$59\frac{7}{8}$	
„ bij *H. & Co.* 1860	$4\frac{1}{2}$ „	$89\frac{7}{8}$		
Certifik. van Assig. . .	6 „	$55\frac{3}{4}$		
Polen.				
Obligatiën	4 „	$76\frac{3}{8}$		
Pruissen.				
Obligatiën.	5 „	$105\frac{3}{8}$		
Oostenrijk.				
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4 „	$42\frac{7}{8}$		
Oblig. Metalliek	5 „	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{3}{4}$
„ Metalliek	$2\frac{1}{2}$ „	$24\frac{9}{16}$	$24\frac{5}{8}$	
„ Rente Amst. . .	5 „	$69\frac{7}{8}$	70	
„ Nat. 1854	5 „	$55\frac{11}{16}$	$55\frac{13}{16}$	$55\frac{3}{4}$
Bankaktiën		640		
Aandeelen 1854		192	$192\frac{1}{4}$	
„ 1860		369		
Brazilië.				
Geldleening 1860 . . .	$4\frac{1}{2}$ „	$88\frac{7}{8}$		
Amerika.				
Ecuad. Obligatiën 1855.		$15\frac{1}{16}$		
Venez. Obligatiën . . .	3 „	$18\frac{3}{4}$	$18\frac{13}{16}$	$18\frac{13}{16}$
„ „	$1\frac{1}{2}$ „	$9\frac{7}{8}$	10	$9\frac{15}{16}$
Gren. Obligatiën . . .	$4\frac{1}{4}$ „	$14\frac{13}{16}$	15	$14\frac{15}{16}$
Mexico. Obligatien . .	3 „	$22\frac{3}{8}$	$22\frac{5}{8}$	$22\frac{5}{8}$
N.-Am. Illin. Spoorw. Aand. .		63		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 „	$85\frac{3}{4}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.